

Kadir Suresi tek başına bize büyük bir teklif sunuyor, bizi bir karar aşaması ile baş başa bırakıyor: Kuran'ı ilk göze çarpan/görünen anlam katmanı mı ile anlayacağız, yoksa daha derin anlam katmanları ile mi?

Geleneksel öğreti, altta yatan büyük tartışmaları gizleyerek de olsa kestirme cevap arayanları "ilmihal kitabı" çözümlemesiyle halka indirmiş, yaygınlaştırmış. Çünkü halk, cevapları sever, sorulardan çok hoşlanmaz.

"İki kapı varmış, birisine girince kesin ölüyorsunuz, diğerine girince kurtuluyorsunuz. Ama hangi kapı yaşatır, hangi kapı öldürür bilmiyorsunuz. Kapıların önünde birer adam var. Birisi ne sorarsanız yalan söylüyor, diğeri ne sorarsanız doğru söylüyor. Ama hangi adam yalancı, hangi adam doğrucu bilmiyorsunuz. TEK soru hakkınız var, adamlardan birisine istediğiniz soruyu sorun, aldığınız cevaba göre doğru kapıyı bulun ve çıkın."

Geniş halk kitleleri böyle soruları sevmez. Hemen cevabı ister sizden. Amacı bir an önce doğru soruyu öğrenmektir; bir tüyo ister, bir an önce çıkıp yaşamalıdır. Oysa gerçek bilgiye, cevap ile değil sorularla ulaşılır. Her cevap, yeni sorular üretmiyorsa orada canlılık yoktur.

"Herhangi bir adama dersiniz ki, karşıdaki adama sorsaydım; hangi kapıdan çıkmamı isterdi? Adamın vereceği cevabın tam tersini uygularsanız doğru kapıyı bulacaksınız."

Soru üzerine kafa yormayıp "hadi cevabı söyle çok merak ettim" diyenler yukarıdaki cevabı işitince bunun bir cevap olabileceğine ikna olmazlar. Onlara bir an önce "kapı" lazımdır, belki "yaşatan" kapıdan girdiklerinde, bu soruya kafa yormuş olmaktır asıl onları kurtaracak, kapının arkasında belki bu sefer iki değil, üç kapı vardır ancak önemsiz. kapıdan nasıl geçileceğinin kestirmeden cevabı lazımdır onlara.

Geleneksel "ilmihal kitapları" derekesine indirgenmiş kitaplarda, Kuran ile uyuşmama pahasına da olsa hep cevap vardır. Çok detaylı, ayrıntılı iç rahatlatıcı cevaplar. Ancak hiç birisinde cevaba ulaşırken hangi yollardan geçildiği bilgisi yoktur. İlmihal derekesinde herhangi bir zihni hazırlık yapmak durumunda değilsinizdir. Sadece size "doğru kapı" bilgisi

verilir o kadar.

Kadir Suresi tek başına bize büyük bir teklif sunuyor, diye girdim söze ve devam ettim, Kuran'ı ilk göze çarpan/görünen/ ilk soruyu sordurtan anlam katmanını mı ile anlayacağız, yoksa daha derin anlam katmanları ile mi?

Daha önemlisi, anlayacağız de ne olacak? Ne olmasını bekleyerek soru soruyoruz Kuran'a? Sahi ya Kuran'a sor sorduk mu hiç, soruyor muyuz?

Soralım:

Kuşkusuz Biz onu kad'r gecesinde (LEYLET-ÜL KADR'DE) indirdik.

-Neden leyle-i kadr'de değil de leylet-ül kadr'de? LEYL kelimesi Kuran'da neden bazen LEYLEH olarak yani DİŞİL FORMDA, bazen de "LEYL" olarak yani ERİL FORMDA kullanılmaktadır? Bu farkın kattığı anlam farkı nedir?

-Neden GECE? İlmihal bilgisine talip olanlar bu soru yerine "kaçıncı gece" sorusunu daha makul görüp; 27. gece cevabını da tatmin edici bulacaklardır.

O, fecrin ağarmasına kadar selamdır.

-Haydi diyelim, olasılık olarak zaten ya gece inecekti ya gündüz. Bu iniş (DİŞİL FORMDA İFADE EDİLEN!) geceye tekabül edince , gece indi demekten başka çare olmasın. Peki neden iniş "tan yeri ağarınca" bitiyor? Bu da mı bizde "burada özellikle sembolik, alt anlam katmanları ile başka bir şey anlatılmaktadır" fikrini canlı tutmasın. Bu da olasılık, gece inmiş, güneş doğunca da bitmiş" diyelim ve görünen anlamı mı tercih edelim?

Kadir Suresi tek başına bize büyük bir teklif sunuyor, demiştim. Teklif ortada.